

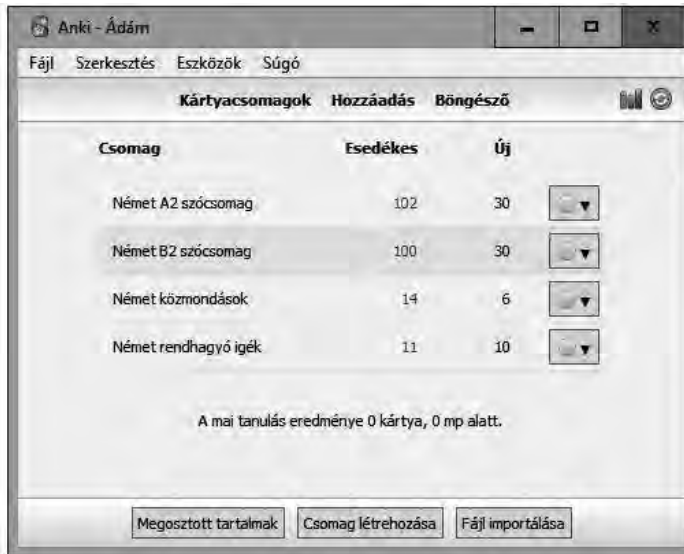
Az *Anki* szókártyaprogram bemutatása

A tananyagok fejlődésével, majd platformváltásával a hagyományos, papíralapú taneszközök mellett egyre fontosabb szerepet tölt be az úgynevezett e-learning is. Az elektronikai eszközökre támaszkodó oktatási mód a nyelvoktatás több szegmensébe is könnyen beépíthető.

Az állítás bizonyítására jó példa lehet a most bemutatandó, a hagyományos szókártyákat felváltó program: az *Anki*. A program teljesen ingyenes, magyar nyelvű, és a legtöbb platformra elérhető. Jelenleg a *Windows*, a *Linux*, az *iOS* és az *Android* rendszereken fut. Legnagyobb előnyei közé tartozik, hogy jó támogatással rendelkezik. Felhasználói aktív közösséget alkotnak, és az *Anki* fórumán szinte azonnal választ kaphatunk a szoftverrel kapcsolatos kérdéseinkre.

Az *Anki* az úgynevezett SRS-módszert (Spaced Repetition System – időszakos ismétlési rendszer) használja a szótanításhoz, amely az a napra kiosztott szavakat addig ismételteti velünk, amíg azokat biztonsággal meg nem tudjuk jegyezni a következő alkalomig. Az *Anki* elsősorban a szótanulási folyamat szervezésében segíthet: a szoftver algoritmus nagy pontossággal számolja ki az adott szókártya ismétléséhez az optimális időpontot. A módszer segítségével a látott szavak és kifejezések könnyebben épülnek be a nyelvtanuló hosszú távú emlékezetébe.

A program alapesetben napi tanulási ciklusokra, folyamatos használatra tervezi meg a szavak elosztását – emiatt sajnos ritkább használat esetén kevésbé hatékony. Tapasztalatom szerint az *Anki* – a tanulandó szókártyák mennyiségétől függően – napi 20–30 perc intenzív tanulói munkát igényel. A megszakítatlan használat legnagyobb előnye az, hogy a felhasználó a félretett szókártyákat újra kikérdezéskor már szinte azonnal meg tudja tanulni, ám ezek aktív alkalmazását csak a program hosszú távú használata tudja garantálni.

1. ábra. Az Anki kezdőfelülete

Az *Anki* a kikérdezendő szavakat három nagyobb csoportba sorolja, és a napi szóadagot ezek keverékéből állítja elő. A legfontosabb szócsoporthoz a *még meg nem tanult szóanyag*, amely mellé ismétlésképpen a *már megtanult szavakat* keveri a program. Végül a felhasználó időről időre találkozhat az *eddig sikertelenül elsajátított kifejezésekkel* (vagy ahogyan maga a program nevezi őket: a „mumus szavakkal”). A program letöltése után saját magunk állíthatjuk be a napi kártyák számát, amit érdemes is – a tanulási motivációnknak, célunknak megfelelően – megtenni. Továbbá azt is szabályozhatjuk, hogy a program hogyan kezelje a mumus szavakat. Az *Anki* ilyen szempontból gyakorlatilag felhasználóbarát: sok egyéb mellett még a kártyák megjelenési irányát is megváltoztathatjuk. Emellett az *Anki* támogatja a felhasználói profilok létrehozását is, ami lehetőséget ad arra, hogy többen, egymástól függetlenül használhassák a szoftvert ugyanazon a számítógépen – eredményeik keveredése nélkül.

A szókértá megjeleneésekor természetesen nem látszik a rajta szereplő mindkét alak, a kártya második felét csak a szóköz billentyű lenyomásával hozhatjuk elő. Ezután a szó nehézségét és a szókértá félretevését maga a felhasználó adja meg azzal, hogy a programfelületen ráklikkel az *újra*, a *jó* vagy a *könnyű* feliratú gombok valamelyikére. Ezzel a kikérdezés meg is történt: az *Anki* a szókértát a választásunknak megfelelően, különböző időtartamra teszi talonba.

Sajnos a program legnagyobb hátránya, hogy a legfontosabb alapanyagát, a szókértákat a felhasználónak kell elkészítenie. Igaz ugyan, hogy a készítő honlapján számtalan szókértacsomag elérhető magyarul is, viszont ezek minősége és ellenőrzöttsége kérdéses. A bosszúsáért cserébe a saját munkához jól használható szókértaböngészőt és a számtalan formázást lehetővé tevő kártyakészítőt kapjuk. Mivel a program támogatja a külső fájlokból történő importálást is, áthidaló megoldás lehet a kártyák begépelése a táblázatkezelőbe, amit UTF-8-as formátumban a saját adatbázisába tud fogadni az *Anki*.

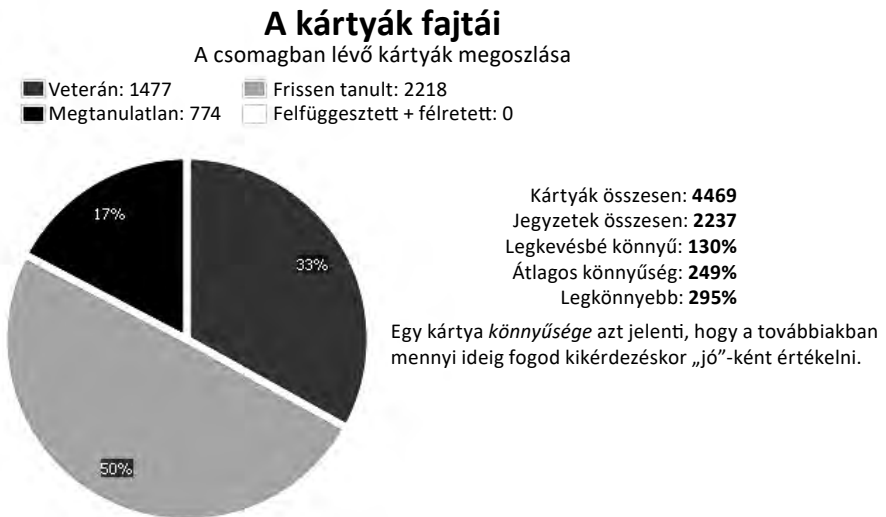
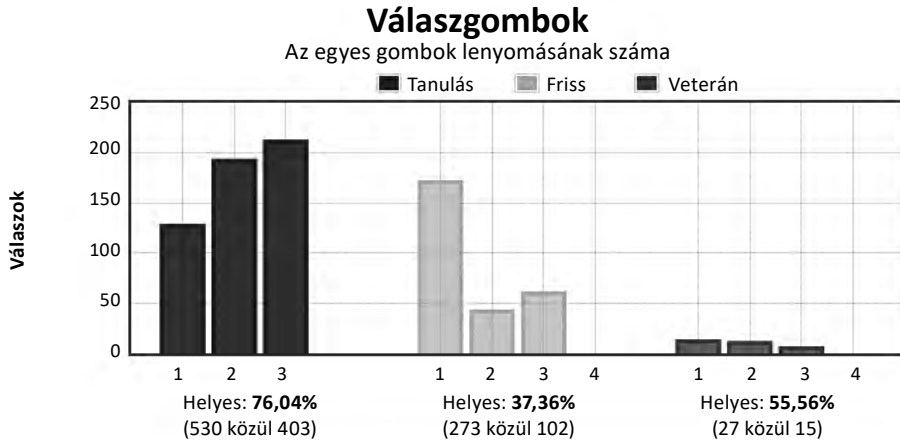
A szókérták nem csak a hagyományos, egy idegen kifejezés – egy magyar kifejezés formát követhetik. Az *Anki* lehetővé teszi a szókérták mellé hangfájlok csatolását is, amelyeken

például a kifejezés helyes kiejtését rögzíthetjük. Emellett az *Anki* ingyenes bővítmények segítségével képes a kandzsi, valamint a hiragana és a katakana, de a cirill betűkészlet kezelésére is. Az egyszer elkészített szókétyáinkat – ingyenes felhasználói fiók regisztrálása után – az *Anki* szerverein tárolhatjuk, és bármikor, bármilyen eszközünkre letölthetjük és szinkronizálhatjuk. A regisztrációhoz csak az e-mail-címünket és egy jelszót kell megadni, ezután az elkészített kártyákat meg is oszthatjuk másokkal. Az internetes tárolás mellett persze hagyományos módon adathordozóra is menthetjük kártyacsomagjainkat, amelyeket egy másik számítógépen egyetlen kattintással ismét telepíthetünk az *Anki*-ba.

2. ábra. Egy szókétya kinézete az *Anki*-ban

Szókincsünk gyarodását a program alaposan kidolgozott statisztikai ablakában követhetjük nyomon. A szoftver számon tartja a kikérdezési gyakoriságot, a felhasználó döntéseit a szavak nehézségéről, valamint előrejelzést ad a következő kikérdezés szókétyaszámairól. Az *Anki* napokra bontva méri a kikérdezések között eltelt időt, emellett a választott kártyacsomag „megtanultságát” is kördiagrammal ábrázolja. Ezeket az ábrákat egy kattintással képként elmenthetjük.

3.ábra. Két diagram az Anki statisztikáiból

A szoftver letöltésével jól használható, igényes szótanító eszközre tehetünk szert. Legnagyobb előnye, hogy a programban egymástól függetlenül több nyelv szavai is megjelenhetnek. A program teljes mértékben kezeli a magyar ékezetes betűket és a speciális karaktereket (például a német *ß* és *ä* karaktereket).

Az *Anki* célzott segítséget nyújthat a nyelvvizsgára való egyéni felkészülésben. Azontúl, hogy ingyenes a használata, más eszközökkel kombinálva tanórai felhasználása is lehetséges. Sajnos a szoftver – mivel a saját kiejtését a nyelvtanuló így nem tudja ellenőrizni – önmagában nem tudja megakadályozni a szavak hangalakjainak rossz bevételezését. A másik gyengesége lehet, hogy önbevalláson alapul, s emiatt a fiatalabb nyelvtanulók csak megfelelő motiváció esetén tudják eredményesen felhasználni tanulmányaik során.

Az *Anki* szókértanító program a <http://ankisrs.net/> oldalról korlátozás nélkül letölthető.